

Prezenter telewizyjny

265605

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Ostatnia aktualizacja - 09.2009

Celem pracy prezentera telewizyjnego jest przedstawianie wiadomości lub informacji o następnej pozycji programu telewizyjnego, a także pełnienie funkcji gospodarza programu w stacji telewizyjnej. Zawód ten często łączy w sobie zadania typowe dla spikera, konferansjera, aktora, a nawet dziennikarza. W roli spikera telewizyjnego prezenter odczytuje lub wygłasza zapowiedzi programowe i komunikaty. Do jego obowiązków należy wówczas analiza treści informacji lub tekstu komentarza, pod kątem jego poprawności językowej i testowanie ich przed mikrofonem. Wchodząc w rolę dziennikarza bywa, że prezenter rozmawia z korespondentami w terenie, jak również prowadzi w studio programy informacyjne i publicystyczne związane z kulturą, sportem, polityką czy wydarzeniami społecznymi.

Prezenter telewizyjny zazwyczaj przedstawia przed kamerą treści napisane dla niego przez autorów (redaktora produkcyjnego) i realizuje gotowe scenariusze. Bywa również, że sam jest autorem pomysłów różnych form telewizyjnych, w których występuje. Ostateczne sprecyzowanie pomysłu wymaga od niego prac dokumentacyjnych – a więc działań właściwych dla warsztatu dziennikarskiego, następnie naszkicowanie scenariusza i dokładnego przygotowania formy wizualnej. Prezenter współpracuje wówczas z redaktorem programowym i realizatorem obrazu, którym jest często reżyser.

Praca prezentera telewizyjnego opiera się przede wszystkim na występowaniu w tzw. bezpośrednich wejściach ekranowych lub w innych formach emitowanych na żywo. Wykonywanie tej profesji wymaga zatem znacznych umiejętności improwizacji. Nawet najbardziej drobiazgowo wcześniejsze ustalenia (scenopis) nie mogą przewidzieć wszelkich wydarzeń na planie. Charakterystycznym przykładem jest np. rozmowa z gościem w studio. Choć uprzednio prezenter umawia się z gościem, co do zakresu poruszanych problemów i często nawet ustala kolejne pytania, to przecież w czasie rozmowy różne wypowiedzi wydłużają się lub skracają, a ich treść podlega różnym nieprzewidzianym zmianom. Prezenter musi natychmiast umiejętnie reagować na owe odstępstwa od założeń, ale nie powinien zaskakiwać gościa tematami wcześniej nie ustalonymi. Rozmowa na żywo z gościem w studio jest bardzo trudnym zadaniem. Prezenter musi być dobrze przygotowany do jej przeprowadzenia – orientować się w problematyce i precyzyjnie wyznaczać cel rozmowy. Istotnym zadaniem prezentera jest również wytworzenie w studiu przyjaznej atmosfery, która nie stresuje rozmówcy.

Wykonywanie tej profesji wymaga od prezentera wystawiania się poprawną polszczyzną i dbania o sprawność swojego głosu. W zawodzie tym również wskazana jest znajomość języków obcych, a konieczna staje się np. w wywiadach z „gwiazdami” z zagranicy. W pracy prezentera telewizyjnego ważna jest również dobra prezencja i stosownie do okoliczności dobrany ubiór i dodatki. Bywa, że w tym zakresie

współpracuje ze stylistą.

Warto też zaznaczyć, że w tym zawodzie są prezenterzy, którzy specjalizują się tylko w określonej dziedzinie. Są to prezenterzy do spraw sportowych, do spraw muzycznych, do spraw pogodowych itp.

Środowisko pracy

Ostatnia aktualizacja - 09.2009

ŚRODOWISKO PRACY

Warunki materialne

W zawodzie prezentera telewizyjnego występują różne miejsca pracy. Często jest to studio telewizyjne lub pokoje redakcyjne. Mogą to być również inne miejsca, skąd emitowane są bezpośrednie relacje, np. teatry, filharmonie, stadiony sportowe, estrady, plenery miejskie, itp. Osoba pracująca w tym zawodzie, z uwagi na charakter pracy i wykonywanie jej w różnych warunkach, narażona jest przede wszystkim na niskie lub zbyt wysokie temperatury powietrza, słabe lub zbyt intensywne oświetlenie. Może to mieć wpływ na stosunkowo częstsze infekcje dróg oddechowych, czy wywoływać choroby związane ze wzrokiem. Na stanowisku prezentera telewizyjnego nie występują jednak choroby zawodowe.

Warunki społeczne

W zależności od roli, którą prezenter pełni w różnych formach programowych, charakter jego pracy jest zarówno indywidualny, jak i zespołowy. Na co dzień w pracy prezentera telewizyjnego kontakty z ludźmi są intensywne i niezbędne. Prezenter telewizyjny musi codziennie współpracować z całym zespołem przygotowującym do emisji określony program. Specyfika jego pracy, to nie tylko czas spędzony na wizji, ale także długo przygotowywane szczegóły jego wystąpienia. Zanim pokaże się na planie, jego wystąpienia są omawiane i ustalane z redaktorem programowym, realizatorem obrazu czy reżyserem. Bywa, że również współpracuje z wydawcami programów w przygotowywaniu materiałów/tematów, które będą omawiane w trakcie prowadzenia.

Prezenter telewizyjny również pracuje indywidualnie, szczególnie w czasie rozmów z gośćmi emitowanych programów. Wówczas musi samodzielnie przygotować się do omawianego tematu, stworzyć przyjazną atmosferę oraz kontrolować czas i przebieg rozmowy.

Warunki organizacyjne

Czas pracy prezentera telewizyjnego nie jest znormalizowany. W tej profesji wskazana jest pełna dyspozycyjność, zarówno w dni powszednie, jak i wolne od pracy. Praca może odbywać się w różnych godzinach, również w nocnych, w zależności od otrzymanego zlecenia czy planu emitowanego programu. Bywa również, że prezenter telewizyjny otrzymuje zlecenie wykonania pracy poza studiem i miejscem stałego zamieszkania.

Prezenter, w świadczeniu swojej pracy odpowiedzialny jest za przekazywaną informację, która winna być dopracowana merytorycznie i językowo, za przyjazną

atmosferę w czasie rozmów z gośćmi, jak również za precyzyjne trzymanie się czasu emitowanego programu. Choć praca prezentera telewizyjnego wiąże się z określoną samodzielnością i odpowiedzialnością za emitowany program, to jednak jest szczegółowo nadzorowana i oceniana przez przełożonego.

Ze względu na różnorodność kontaktów zarówno ze współpracownikami, jak i gośćmi programów i pojawiającymi się wraz z tym nowymi sytuacjami i problemami, charakter pracy prezentera telewizyjnego nie jest rutynowy.

Wymagania psychologiczne

Ostatnia aktualizacja - 09.2009

Podstawowymi warunkami podjęcia pracy w tym zawodzie są zdolności werbalne, bezbłędna dykcja, przyjemna barwa głosu, dobra pamięć. Ale zawód prezentera telewizyjnego wymaga także cech i predyspozycji związanych z pracą z ludźmi oraz uzdolnień aktorskich. Ponieważ w głównej mierze praca w tym zawodzie polega na bezpośrednim kontakcie i rozmowach z gośćmi programu, niezbędne w tej pracy są umiejętności interpersonalne, czyli umiejętność słuchania, łatwość nawiązywania kontaktów, jak również empatia, czyli umiejętność dostrzegania i wczuwania się w problemy innych ludzi oraz zdolności językowe, jak budowanie zwiezłych i ciekawych wypowiedzi, formułowanie trafnych pytań.

W pracy prezentera istotna jest również umiejętność zarówno pracy samodzielnej, jak i współpracy w zespole. Z uwagi na pracę w zespole i pod presją czasu oraz niemożliwość przewidzenia wszelkich wydarzeń na planie, ważna staje się w zawodzie prezentera umiejętność improwizacji i radzenia sobie ze stresem. Prezenter też musi być wolny od tremy, błyskawicznie reagować na różnorodne sytuacje, np. znaleźć brakujące słowo w rozmowie. Poza tym rozmowa z gościem na żywo wymaga zdolności koncentracji uwagi przez dłuższy czas i jednocześnie jej podzielności, np. trzeba natychmiast reagować na różnorodne nie przewidziane zdarzenia lub wskazówki realizatorów, dotyczące np. formy ruchu czy wypowiedzi. Doskonały refleks i samodyscyplina są więc w tym zawodzie niezbędne. W pracy prezentera telewizyjnego bardzo przydatne są także zainteresowania dziennikarskie, przejawiające się w ciekawości, spostrzegawczości, umiejętności obserwacji różnych sfer życia oraz wszechstronnej wiedzy. Istotne stają się wówczas takie cechy jak: krytyczne, analityczne myślenie, niezależność własnych opinii i poglądów.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Ostatnia aktualizacja - 09.2009

W pracy prezentera telewizyjnego potrzebna jest wytrzymałość i dobra kondycja fizyczna. Związane jest to z charakterem jego pracy, która odbywa się w różnych miejscach i warunkach klimatycznych oraz o różnych porach dnia i nocy. Prezenter telewizyjny, w wykonywaniu swojej pracy, posługuje się przede wszystkim słowem, więc niezbędny jest sprawny układ oddechowy, a przede wszystkim pełna sprawność głosu, odpowiednia dykcja i brak wad wymowy. Aczkolwiek zdarzają się wyjątki, kiedy

wada wymowy jest dopuszczalna, lecz to ma miejsce w przypadku wybitnych osobowości telewizyjnych, np. Niny Terentiew.

Zaburzenia słuchu, wady wymowy, znaczne zaburzenia wzroku są niedopuszczalne w zawodzie prezentera, ze względu na pracę związaną z nieustannymi kontaktami z ludźmi. Również w wykonywaniu tego zawodu eliminuje klaustrofobia (patologiczny strach przed zamkniętymi pomieszczeniami), lęk wysokości i przestrzeni, daltonizm (nierozpoznawanie kolorów). W tej profesji ważna jest dobra prezencja, zatem występujące na twarzy zniekształcenia, widoczne blizny itp., w praktyce oznaczają brak możliwości wykonywania zawodu prezentera telewizyjnego. W zawodzie tym nie mogą także pracować osoby znerwicowane, chore psychicznie i z upośledzeniem umysłowym. Natomiast istnieje możliwość zatrudnienia osoby niepełnosprawnej poruszającej się o kulach lub na wózku inwalidzkim.

Pracę w zawodzie prezentera telewizyjnego można zaliczyć do średnio lekkiej.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Ostatnia aktualizacja - 09.2009

W zawodzie prezentera telewizyjnego nie występują ściśle sformalizowane wymagania, jakie osoba powinna spełniać, aby podjąć pracę. W praktyce, warunkiem kandydowania do tego zawodu są studia wyższe i dobra znajomość języka obcego. Najczęściej osoby pracujące w tym zawodzie są po studiach aktorskich lub dziennikarskich. Jednak szansę pracy w tym zawodzie mają również kandydaci posiadający rozległe zainteresowania i wykazujący określone zdolności. W kandydowaniu do zawodu prezentera telewizyjnego, ważna jest charyzmatyczna osobowość. Często drogą do podjęcia pracy jest konkurs lub casting organizowany przez stację telewizyjną. Najlepsi trafiają na szkolenia, gdzie poznają tajniki warsztatu pracy prezentera.

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

Ostatnia aktualizacja - 09.2009

W zawodzie prezentera telewizyjnego istnieją ograniczone możliwości awansu w hierarchii organizacyjnej. Aczkolwiek najlepsi prezenterzy, np. jako autorzy pomysłów własnych programów telewizyjnych, błyskotliwi komentatorzy lub rozmówcy, mają przed sobą szansę awansu w hierarchii zawodowej – do kierownika, redaktora programu aż do funkcji dyrektora stacji telewizyjnej.

Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych

Ostatnia aktualizacja - 09.2009

Wykonywanie zawodu prezentera telewizyjnego nie zależy od wieku. Można mieć 22

lata, jak również 55 lat, aczkolwiek największe szanse w rekrutacji mają młodzi ludzie, z wyższym wykształceniem, znający języki obce. Jak wcześniej opisano, ważne są przede wszystkim określone zdolności i charyzmatyczna osobowość.

Możliwości zatrudnienia

Ostatnia aktualizacja - 09.2009

Pracę w zawodzie prezentera telewizyjnego można znaleźć poprzez ogłaszane przez stacje telewizyjne konkursy, prywatne agencje zatrudnienia. Jednak jest to zawód rzadki i niewiele osób może znaleźć zatrudnienie. Stacje telewizyjne coraz częściej współpracują z prezenterami – dziennikarzami zatrudnionymi w firmach zewnętrznych lub pracujących na zasadzie samozatrudnienia.

Zawody pokrewne

Ostatnia aktualizacja - 09.2009

- spiker radiowy
- konferansjer
- redaktor telewizyjny

Polecana literatura

Ostatnia aktualizacja - 09.2009

K. Wolny Zmoczyński, *„Gatunki dziennikarskie. Teoria, praktyka, język”*, WAiP 2006

W. Pisarek *„Nowa retoryka dziennikarska*, Universitas 2002

M. Zakrocki, *„Forum 500”*, Rytm 2006

J. Olędzki, *„Media, reklama i public relations w Polsce”*, Aspra 2005

W. Pisarek, *„O mediach i języku”*, Universitas 2007

E. Wojtczak *„Ze spikerskiej dziupli”*, Universitas 2006

A. Piechocki, *„10 x tak redaktorze”*, Unimedia 2000

T. Lis *„My naród”*, Świat Książki 2008